

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2028

Rok akademicki 2025-2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Metodologia badań psychologicznych
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	studia jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	III rok, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kształcenia kierunkowego
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Tomasz Gosztyła
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Tomasz Gosztyła

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
6	30	30							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Brak wymagań wstępnych

3.CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Omówienie statusu psychologii jako nauki.
C2	Scharakteryzowanie ogólnego schematu procesu badawczego w psychologii.
C3	Zapoznanie z metodologiczną analizą raportów z badań empirycznych.
C4	Przygotowanie do podejmowania samodzielnych badań z zakresu psychologii.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	posiada pogłębioną wiedzę na temat tego, czym zajmuje się psychologia, w czym się różni od innych nauk, jakie są jej subdyscypliny, czym się one szczegółowo zajmują.	K_W04
EK_02	zna w stopniu zaawansowanym zasadę falsyfikowalności w ramach procesu poznawania i wnioskowania naukowego; zna kolejne etapy procesu poznania i wnioskowania naukowego; zna pojęcia doboru wskaźników i doboru metod adekwatnych do postawionych hipotez teoretycznych.	K_W03
EK_03	potrafi odpowiednio zaplanować badanie własne, uwzględniając ograniczenia dotyczące późniejszej analizy danych (wynikające z rodzaju używanych skal pomiarowych, ich rozkładów prawdopodobieństwa, liczby analizowanych zmiennych, liczby zmiennych kontrolowanych, wreszcie – z samego charakteru schematu eksperymentalnego czy nieeksperymentalnego).	K_U06
EK_04	umie w stopniu pogłębionym zastosować odpowiednie metody analizy statystycznej do interpretacji danych empirycznych oraz ocenić wartość stosowanych technik badawczych.	K_U17
EK_05	ma umiejętność formułowania raportów z badań w języku metodologii i statystyki; jest gotów do krytycznej oceny procesu własnej pracy badawczej, pozostawiania otwartym na merytoryczną krytykę prezentowanej syntezy wyników badań, nie wycofując się z merytorycznej dyskusji.	K_U06 K_K08

3.3Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Psychologia a klasyfikacja dziedzin i dyscyplin naukowych. Subdyscypliny psychologii.
Status metodologiczny psychologii, jako nauki empirycznej: przedmiot, metody, cele i źródła poznania.
Problematyka badawcza i hipotezy.
Definiowanie i operacjonalizacja zmiennych (dobór wskaźników). Poziom pomiaru zmiennej.

Metody weryfikowania hipotez: obserwacja, wywiad, eksperyment, skale i testy psychologiczne, kwestionariusze, analiza wytworów. Metody projekcyjne.
Standaryzacja i adaptacja narzędzi badawczych.
Opracowanie planu badań (strategii badawczej).
Populacja a próba. Losowe i nielosowe metody doboru próby badawczej.
Wprowadzenie do analizy statystycznej.
Ocena badania i hipotez, sformułowanie i uogólnienie wniosków.
Etyczne aspekty badań psychologicznych.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych

Treści merytoryczne
Poszukiwanie problemów - analiza przestrzeni naukowej (czasopisma naukowe, bazy danych, publikacje preprint).
Pytania badawcze - formułowanie problemów badawczych.
Hipotezy i ich konstruowanie.
Zmienne i ich operacjonalizacja. Etapy operacjonalizacji.
Dobór narzędzi badawczych.
Aspekty praktyczne realizacji badań psychologicznych.
Przygotowanie raportu z badań - analiza wybranych przykładów.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), praca indywidualna, studium przypadków.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium i egzamin	w, ćw
EK_02	kolokwium i egzamin	w, ćw
EK_03	obserwacja i ocena efektów pracy na zajęciach, kolokwium	ćw
EK_04	obserwacja i ocena efektów pracy na zajęciach, kolokwium	ćw
EK_05	obserwacja i ocena efektów pracy na zajęciach	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: egzamin pisemny w formie testu (poprawna odpowiedź na minimum 60% pytań testowych)
ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
 ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
 ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

Ćwiczenia: pisemne kolokwium

ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
 ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
 ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)
 ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
 ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
 ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	60
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego:	
- udział w konsultacjach	1
- udział w egzaminie	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	
- przygotowanie do zajęć	3
- przygotowanie do kolokwium	5
- przygotowanie do egzaminu	5
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Brzeziński, J. (2010). *Metodologia badań psychologicznych*. Warszawa: PWN (wybrane fragmenty)

Brzeziński, J., Zakrzewska, M. (2008). Metodologia. Podstawy metodologiczne i statystyczne prowadzenia badań naukowych w psychologii. W: J. Strelau, D. Doliński *Psychologia. Podręcznik akademicki*, t.1, Gdańsk: GWP.

Frankfurt-Nachmias, Ch., Nachmias, D. (2001). *Metody badawcze w naukach społecznych*. Poznań: Zys i S-ka.

Nowak, S. (2007). *Metodologia badań społecznych*. Warszawa.

Shaughnessy, J. J., Zechmeister, E. B., Zechmeister, J. S. (2002). *Metody badawcze w psychologii*. Gdańsk: GWP.

Literatura uzupełniająca:

Brzeziński, J. (2000). *Badania eksperymentalne w psychologii i pedagogice*. Warszawa: Scholar

Francuz P., Mackiewicz, R. (2005). *Liczy nie wiedzę, skąd pochodzą*. Lublin: Wydawnictwo KUL.

Gosztyła, T., Grygiel, P., Lew-Koralewicz, A. (2022). *Skala Praktyk Włączających – polska adaptacja Enabling Practices Scale*. *Szkoła Specjalna*, 83(3), 178-192.

Gosztyła, T., Grygiel, P., Lew-Koralewicz, A. (2021). Partnerstwo w relacjach ze specjalistami w ocenie rodziców dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi. *Rodzina–Specjalista*. Skala Oceny Partnerstwa – polska adaptacja Family–Professional Partnership Scale. *Człowiek – Niepełnosprawność – Społeczeństwo*, 51 (1), 5-22.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej